

20 Φεβρουαρίου 2014

Διαδίκτυο & σχολείο: Η ιστοεξερεύνηση ως μέσο ενίσχυσης της Φιλαναγνωσίας (Β')

/ Πεμπτούσία

Image not found or type unknown

Τα τελευταία χρόνια με τη ραγδαία εξάπλωση του διαδικτύου και τη σύνδεση σχεδόν όλων των σχολικών μονάδων σε αυτό η ιστοεξερεύνηση τείνει να γίνει αναπόσπαστο κομμάτι της μαθησιακής διαδικασίας. Συνεχίζουμε το αφιέρωμά μας στο διαδίκτυο με την παρουσίαση συγκεκριμένης ιστοσελίδας και του προτεινόμενου τρόπου δουλειάς, προς τους μαθητές.

Η ΙΣΤΟΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ

Η συγκεκριμένη ιστοεξερεύνηση http://users.sch.gr/gbasm/Webquest_Filanagnosia/index.htm απευθύνεται σε μαθητές Δ΄, Ε΄και ΣΤ΄τάξης και αφορά το λογοτεχνικό βιβλίο «Στο μισό του ουρανού», της Έλενας Αρτζανίδου. Περιλαμβάνει τις σελίδες:

- Εισαγωγή, όπου δίνεται ο τίτλος της αποστολής και προκαλείται το ενδιαφέρον για τη διερεύνηση του θέματος.
- Εργασία, όπου ενημερώνονται οι μαθητές για τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθούν και γίνεται η ανάθεση ρόλων.
- Διαδικασία, όπου αναφέρονται οι αναλυτικές εργασίες της κάθε ομάδας και οι πηγές στις οποίες πρέπει να ανατρέξουν.
- Αξιολόγηση, όπου υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία οι μαθητές θα αξιολογήσουν τη δουλειά τους.
- Συμπέρασμα, όπου υπάρχουν μεταγνωστικές ερωτήσεις ώστε οι μαθητές να αναστοχαστούν.
- Πηγές, όπου εμφανίζονται όλες οι ιστοσελίδες που χρησιμοποιήθηκαν.
- Πρακτικά Συνεδρίου www.e-diktyo.eu «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Διδακτική Πράξη» 3
- Σελίδα εκπαιδευτικού, όπου υπάρχουν αναλυτικές οδηγίες για τον εκπαιδευτικό που θα θελήσει να εφαρμόσει την ιστοεξερεύνηση.

Σελίδα μθητή

εισαγωγή

εργασία

διαδικασία

αξιολόγηση

συμπέρασμα

πηγές

σελίδα εκπ/κού

Ιστοεξερεύνηση για τη φιλαναγνωσία

Δημιουργήθηκε από τον εκπαιδευτικό Παύλο Κωνσταντίνου Γκαλιάνου 02/07/2011

"Στο μισό του ουρανού"

Μια διαδικτυακή περιπέτεια διαβάζοντας ένα βιβλίο

Με αφορμή το βιβλίο "Στο μισό του ουρανού", της Έλενας Αρτζανίδου, θα ξεκινήσετε μια περιπετειώδη εξερεύνηση στο διαδίκτυο. Ταξιδέψετε στις θάλασσες της πληροφορίας και θα διαλέξετε ό,τι σας είναι απαραίτητο. Θα σας παραθέσουμε τα βασικά σημεία της παραπάνω ιστορίας.

Η Ωραιοζήλη είναι ένα κορίτσι που γεννήθηκε και μεγάλωσε σε ένα ακριτικό νησί του Αιγαίου, τη Σύμη. Τα χρόνια κυλούσαν όμορφα για το κορίτσι, νιγμένο στις αγκαλιές και τα χόδια της μητέρας της Αστερόπης, του πατέρα της Μιχάλη και της γιαγιάς Πηνελόπης. Η Ωραιοζήλη, εκτός από το πάθος της για τη θάλασσα, έχει μεγάλο ταλέντο στη ζωγραφική, το οποίο το κληρονόμησε από τον παππού της. Περνώντας τις μέρες του καλοκαιριού της μαζί με την παρέα της κάνοντας βουτιές στη θάλασσα ενώ η καλύτερή της φίλη είναι η Νηλιά, ένα κορίτσι από το Μαρμαρά που ζει με την οικογένειά της στη Σύμη, αφού οι γονείς της είναι πολιτικοί πρόσφυγες. Κάποια μέρα στην παρέα προστίθεται και η Σεβασπιόνα, ένα κοριτσάκι από τη Θεσσαλονίκη που κάνει διακοπές στο νησί, και η Ωραιοζήλη τρώει από βέβαιο πνιγμό. Από τότε γίνονται φίλες και κατά τη διάρκεια του χειμώνα αλληλογραφούν. Η μοίρα όμως επιφυλάσσει στην Ωραιοζήλη μια δυσάρεστη έκπληξη. Ο αγαπημένος της πατέρας τραυματίζεται βαριά όταν πέφτει από τη στέγη που προσπαθούσε να επισκευάσει. Το νοσοκομειακό ελικόπτερο δεν καταφέρνει να προσγειωθεί στο νησί λόγω κακοκαιρίας και ο Μιχάλης χάνει τη μάχη με το θάνατο. Αυτός ο χόμος θα κάνει το κορίτσι να κλειστεί στον εαυτό της, τη μητέρα της να αναγκαστεί να δουλέψει και τη γιαγιά να γερνάσει πρόωρα. Τα χρόνια της εφηβείας της περνούν δύσκολα. Οι φίλοι της κάνουν ό,τι μπορούν για να τη βοηθήσουν να ξεπεράσει το χαμό του πατέρα της. Τα καταφέρνει τελικά αρκετά χρόνια μετά, τελειώνοντας το λύκειο, όταν το έργο της «Στο μισό του ουρανού» βραβεύεται και η ίδια γίνεται δεκτή στη Σχολή Καλών Τεχνών.

Σχήμα 1: Η αρχική σελίδα της ιστοεξερεύνησης

Ειδικότερα, οι ρόλοι και οι εργασίες των ομάδων έχουν ως εξής:

1^η ομάδα-Γλωσσολόγοι: Η ομάδα αυτή, καθώς διαβάζει το βιβλίο σημειώνει λέξεις που χρειάζονται ερμηνεία-εξήγηση και συντάσσει ένα μικρό ερμηνευτικό λεξικό. Επίσης σημειώνει λέξεις-φράσεις της τοπικής διαλέκτου των ηρώων και προσπαθεί να συντάξει έναν πίνακα με τις ερμηνείες τους στην κοινή νεοελληνική

γλώσσα.

2^η ομάδα-Λογοτέχνες: Η ομάδα αυτή παίρνει το ρόλο του συγγραφέα η οποία έχει να υποθέσει πριν την ανάγνωση του βιβλίου και να εξηγήσει γιατί η συγγραφέας του βιβλίου διάλεξε το συγκεκριμένο τίτλο. Τελειώνοντας την ανάγνωση του βιβλίου μπορεί να διαπιστώσει αν υπέθεσε σωστά καθώς επίσης και να δώσει κι άλλους τίτλους για το βιβλίο. Επίσης η ομάδα αυτή ασχολείται με την καταγραφή των ηρώων του βιβλίου και μέσα από την καταγραφή αυτή συζητά θέματα που αφορούν την προσφυγιά και το ρατσισμό. Η καταγραφή των ηρώων προτείνεται να γίνει με μορφή εννοιολογικού χάρτη.

3^η ομάδα-Παραμυθάδες: Η ομάδα αυτή αναζητά σε ιστοσελίδες αλλά και ανατρέχει σε διηγήσεις ανθρώπων (παππούδες-γιαγιάδες) ώστε να γράψει ένα δικό της αγαπημένο παραμύθι(υπαρκτό ή φανταστικό). Η εργασία αυτή θα μπορούσε να πάρει και τη μορφή συνεργατικού κειμένου όπου θα ήταν δυνατό να δημιουργηθεί μέσα από ένα wiki.

4^η ομάδα-περιηγητές: Η ομάδα αυτή αναζητά σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες εικόνες και στοιχεία για τις πατρίδες των ηρώων (Σύμη, Μαρμαρά) και τις παρουσιάζει στην ολομέλεια της τάξης σε μορφή powerpoint. Επίσης παίρνοντας αφορμή από τους παραπάνω τύπους των ηρώων, αναζητά εικόνες και στοιχεία για τον τόπο του κάθε μέλους της ομάδας ώστε να παρουσιαστούν στην τάξη. Συνεπώς ανάλογα με τον τόπο που θα εφαρμοστεί η ιστοεξερεύνηση καθώς και με τη διαφορετική σύνθεση των μελών αυτής της ομάδας θα προκύψουν διαφορετικές παρουσιάσεις.

5^η ομάδα-Ζωγράφοι: Η ομάδα αυτή, αφού διαβάσει το βιβλίο εκφράζεται ελεύθερα μέσα από σκίτσα και ζωγραφιές στο χαρτί ή στον υπολογιστή και διακοσμεί την τάξη της ή τους διαδρόμους του σχολείου.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να διαβαστεί ένα βιβλίο. Η ανάγνωση του βιβλίου θα μπορούσε να γίνει ομαδικά. Δηλαδή κάθε μέλος της ομάδας αναλαμβάνει να διαβάσει το δικό του κομμάτι και μετά να το παρουσιάσει-καταθέσει στα υπόλοιπα μέλη ώστε να διεκπεραιωθεί και η αποστολή της ιστοεξερεύνησης. Η συγκεκριμένη ιστοεξερεύνηση φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα επιπλέον κίνητρο ώστε οι μαθητές να αγαπήσουν το λογοτεχνικό διάβασμα και να καλλιεργηθεί η φιλιαναγνωσία τους. Ο κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να τροποποιήσει την ιστοεξερεύνηση ανάλογα με τις προτιμήσεις των μαθητών και με το βιβλίο που θα διαλέξουν για να διαβάσουν. Ας μην ξεχνάμε ότι σκοπός δεν είναι απλά και μόνο η ανάγνωση αλλά και η αισθητική

απόλαυση που θα προέλθει από την ανάγνωση του κάθε λογοτεχνικού βιβλίου.

www.erypa.eu Πρακτικά Συνεδρίου 4 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Βοσνιάδου, Σ. (2001). Πώς μαθαίνουν οι μαθητές, Διεθνής Ακαδημία της Εκπαίδευσης, Διεθνές γραφείο εκπαίδευσης της UNESCO.
- <http://www.ibe.unesco.org/International/Publications/EducationalPractices/EducationalPracticesSeriesPdf/prac07gr.pdf>
- Κουλαΐδης, Β. (2007). Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη κριτικής-δημιουργικής σκέψης. Αθήνα: Ο.Ε.Π.ΕΚ
- Ματσαγγούρας, Ηλ. (2001). Στρατηγικές Διδασκαλίας. Η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη, Εκδόσεις Gutenberg.
- Ράπτης, Αρ. & Ράπτη, Αθ. (2007). Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας, Τόμος Α, Αθήνα, σσ. 64
- Χαλκίδης, Α., Μανδρίκας, Α., Τζήκου, Ζ., Ευθυβούλου, Χ., Νομικού., Χ., (2009). Σχεδιάζοντας ιστοεξερευνηήσεις για τη διδασκαλία θεμάτων από τις Περιβαλλοντικές Επιστήμες. Τρία παραδείγματα, 1^ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο «Ένταξη και χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία».
- Dodge, B. (1995). WebQuests: a technique for Internet-based learning. *Distance Educator*, 1, 2: 10-13.
- Dodge, B. (2001). FOCUS: Five Rules for Writing a Great WebQuest. *Learning & Leading with Technology*, 28(8), 6-9.58
- Hammond, N. and Allison, L. (1989). Extending hypertext for learning: An investigation of access and guidance tools, In: A. Sutcliffe and L. Macaulay (eds.) *People and Computers V*, Cambridge University Press, 293-304.
- Jonassen, D. (1991). Evaluating constructivistic learning, *Educational Technology*, 9.
- Romiszowski, A.J. (1990). The hypertext/hypermedia solution-But what exactly is the problem? In: D. H. Jonassen, and H. Mandl (eds) *Designing hypermedia for learning*, Nato ASI Series F Vol. 67, Berlin: Springer Verlag.
- <http://www.patakis.gr/ViewShopArticle.aspx?ArticleId=2209>, προσπελάστηκε στις 23/1/2013
- Πρακτικά Συνεδρίου www.e-diktyo.eu